

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO
KODEKSO NR. I-1534 PAPILDYMO 29 (1) STRAIPSNIU IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
RINKLIAVŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1725 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Įstatymo projekto rengimą paskatino siekis sukurti galimybę savivaldybėms, esančioms greta vandens telkinių ar turinčioms savo teritorijoje vandens telkinius, kuriuose vyksta laivyba vidaus vandenų transporto priemonėmis, rinkti rinkliavas už šių vidaus vandenų transporto priemonių naudojimąsi viešąja infrastruktūra.

Opi problema yra su vandens transporto priemonėmis, kurios į savivaldybes atvyksta trumpam laikotarpiui ir nesudaro sutarčių su savivaldybėmis dėl švartavimosi ir kitų paslaugų teikimo (pvz. atliekų tvarkymo, nors laivais atvykstantys lankytojai palieka savivaldybėse nemenką kiekį atliekų, tačiau dėl Atliekų tvarkymo įstatymo 30(1) str. 2 d. nuostatos yra neapmokestinami vietine rinkliava).

Leidus savivaldybėms priimti sprendimą dėl vietinės rinkliavos už leidimą įplaukti vidaus vandenų transporto priemonėmis į valstybės saugomas teritorijas, savivaldybių įsteigtus saugomus draustinius, jų paskelbtų kraštovaizdžio objektų teritorijas ir nustatytas vietinės reikšmės apsaugines zonas išdavimą (1) ir už naudojimąsi savivaldybės tarybos nustatytomis vietomis vidaus vandenų transporto priemonėmis švartuoti (statyti) (2) būtų sumažinta reikšmingai administracinė našta bei sudaryta reali galimybė administruoti trumpalaikio parkavimo bei atvykimo rinkliavą (atvykstantiems į teritoriją ir liekant krante bent keletą dienų, atvykę lankytojai sudaro sutartis su veikiančiais vidaus vandenų uostais).

Kartu savivaldybės, vykdydamos stebėseną ir jausdamos poreikį galėtų savarankiškai išplėsti vietinės rinkliavos(-ų) mokėtojų bazę, pašalinti dvigubo standarto egzistavimą.

Šiuo paketu yra siūloma papildyti ir Vidaus vandenų transporto kodeksą (toliau - VVTK) 29(1) straipsniu, nes tai yra kodifikuotas norminis teisės aktas, turintis viršenybę Rinkliavų įstatymo atžvilgiu. VVTK jau yra aptariama, kad valstybė gali nustatyti valstybines rinkliavas. Dėl šios priežasties, norint sudaryti galimybę savivaldybėms nustatyti vietines rinkliavas yra būtina numatyti tokią galimybę pirmiausia arba lygiagrečiai ir VVTK.

Vietinės rinkliavos nuostatų paįsėjimas leis užtikrinti ir tinkamą šios gamtiškai ir kultūriškai reikšingos teritorijos tvarų valdymą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorius ir rengėjas Seimo narys Andrius Bagdonas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu nei Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse nei Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatyme nėra numatyta galimybė savivaldybėms rinkti rinkliavas iš vidaus vandenų transporto naudotojų už naudojimąsi valdoma infrastruktūra.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma Rinkliavų įstatymo 11 straipsnio "Vietinių rinkliavų objektai" 1 dalį, numatančią savivaldybės tarybai teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas už baigtinį sąrašą veiklų, papildyti ir numatyti, kad:

12) savivaldybės taryba turi teisę nustatyti vietinę rinkliavą už leidimo įplaukti vidaus vandenų transporto priemonėmis į valstybės saugomas teritorijas, savivaldybių įsteigtus saugomus draustinius, jų paskelbtų kraštovaizdžio objektų teritorijas ir nustatytas vietinės reikšmės apsaugines zonas išdavimą;

bei 13) už naudojimąsi savivaldybės tarybos nustatytomis vietomis vidaus vandenų transporto priemonėmis švartuoti (statyti).

Vidaus vandenų transporto kodeksą siūloma papildyti 29(1) straipsniu:

„29(1) straipsnis. Vietinės rinkliavos

Už leidimus įplaukti į teisės aktais apibrėžtas teritorijas ir (ar) naudojimąsi teisės aktais nustatytomis vietomis vidaus vandenų transporto priemonių švartavimui ar statymui (kai iškeliamas ant kranto), gali būti nustatyta vietinė rinkliava.“

Savivaldybės galės spręsti ilgus metus keliamą klausimą dėl sausumoje laikomų vidaus vandenų transporto priemonių teisinio statuso, galėjimo statyti jas ant kranto ir apmokėjimo už tokią galimybę sąlygas, kai tai daroma naudojantis viešąja infrastruktūra. Taip pat bus sudarytos galimybės savivaldai plėsti rinkliavų mokėtojų bazę, surinkti papildomų savivaldybių biudžeto lėšų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nėra numatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įvedus rinkliavą, savivaldybės bus skatinamos kurti ir tobulinti infrastruktūrą, skirtą vidaus vandenų transporto priemonėms. Tikėtina, kad plečiantis ir gerėjant infrastruktūrai atsiras galimybė vietiniam verslui įsikurti ir augti.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Papildomų teisės aktų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikia.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai atitinka Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatytą tvarką.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus įstatymo projektas atitinka.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus Įstatymų projektus kitų įstatymų keisti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymų projektų įgyvendinimui papildomų lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Vertinimų ir išvadų nėra gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Vidaus vandenys; rinkliava;

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia
Seimo nariai

Andrius Bagdonas